

Notitie

Onderwerp: Resultaten marktconsultatie ARES

Van: team marktconsultatie SAB

Aan: respondenten marktconsultatie

Datum: 23 mei 2019

1 Inleiding

SAB heeft een marktconsultatie uitgevoerd aangaande de vervanging of renovatie van ARES, een IT-systeem dat SAB gebruikt om veel aspecten van haar dienstverlening en de bijbehorende administratie te ondersteunen. ARES is nu ongeveer 10 jaar in gebruik heeft en vertoont sporen van veroudering.

Op basis van haar eigen analyse alsmede extern advies had SAB een beeld opgebouwd wat de meest verstandige keuze zou zijn. Dat beeld betrof nieuwbouw van de applicatie, op basis van maatwerk applicatiebouw, gebruikmakend van een PaaS-omgeving (inclusief IaaS).

SAB heeft een marktconsultatie uitgezet, om:

- Een beter beeld te krijgen of nieuwbouw aan de orde is of dat volstaan kan worden met renovatie van de sourcecode;
- Of er inderdaad maatwerk programmatuur ontwikkeld dient te worden of dat de behoeftes van SAB ook zijn in te vullen met een SaaS-oplossing;
- Een beeld te krijgen van de soort organisaties die zowel als ontwikkelaar alsmede cloud-partner zouden kunnen functioneren;
- Een beeld te verkrijgen van de te hanteren migratieaanpak;
- Een indicatie te verkrijgen van de kosten die met de vernieuwing / verbetering van het ARES systeem gemoeid gaan.

Aan de marktconsultatie hebben 9 partijen deelgenomen die alle mogelijk leveranciers van een nieuwe applicatie zijn. In de samengevatte beantwoording spreken we derhalve van 'leveranciers'.

In deze notitie vindt u een rapportage van de voornaamste resultaten van de marktconsultatie. Deze resultaten zijn zo beschreven dat de identiteit van de aan de marktconsultatie deelnemende leveranciers niet achterhaald kan worden. Bovendien dient de marktconsultatie vooral om de 'rode draad' te beschrijven die in de marktconsultatie naar voren is gekomen.

2 Hoofdlijn uit de marktconsultatie

In het algemeen is te stellen dat de marktconsultatie het beeld heeft bevestigd waarmee SAB de marktconsultatie in is gegaan:

1. De leveranciers bevestigen alle dat de behoefte van SAB dusdanig specifiek is dat niet volstaan kan worden met de aanpassingen op een standaardpakket. De bouw van maatwerkprogrammatuur is derhalve noodzakelijk.
2. De meeste leveranciers geven aan volledige nieuwbouw te prefereren. Er zijn echter ook 2 leveranciers die (uitvoerige) renovatie van de bestaande programmatuur ook een realistische optie is. De inspanning en doorlooptijd van nieuwbouw en een dergelijke renovatie lijken elkaar overigens weinig te ontlopen.
3. Alle leveranciers geven aan dat voor de IT-infrastructuur gebruik gemaakt kan worden van een cloud-oplossing. De meeste partijen raden daarbij inderdaad een PaaS-oplossing aan (bovenop een IaaS), waarmee de programmatuur ook ontwikkeld kan worden.
 - a. De beschikbaarheid van cloudomgevingen is zeer hoog, beduidend hoger dan de gewenste 99,8%. Met de inzet van containertechnologie kan de applicatieve beschikbaarheid eveneens (geautomatiseerd) op een hoog niveau worden geborgd.

Leveranciers gaan echter maar ten dele in op de beschikbaarheid van de totale dienstverlening. Sommige leveranciers benoemen hun eigen dienstverlening om afdoende beheer te leveren, een enkele leveranciers wijst op monitoring-mogelijkheden voor SAB zelf.
 - b. Enkele partijen geven (ongevraagd) aan dat ze daarin ook gebruik maken van de zogenaamde 'containertechnologie' (Docker, Kubernetes).
 - c. Opzetten van een OTAP-straat is in cloudomgevingen wezenlijk eenvoudiger dan met 'klassieke' (niet gevirtualiseerde IT-infrastructuur).
 - d. De security van de commercieel gangbare cloud-omgevingen is zodanig goed geregeld dat dit geen blokkade oplevert voor de inzet van cloud.
 - e. De privacy kan wel een aandachtspunt zijn, vanwege de aanwezigheid van persoonsgegevens. Enkele van de leveranciers wijzen erop dat de Azure omgeving faciliteiten kent om privacygevoelige data op een specifieke wijze te behandelen: opslag uitsluitend in de EU en eventuele vercijfering van gegevens in ruste.
4. Wat betreft de architectuur onderschrijven de leveranciers de servicegerichte benadering, die SAB zelf ook al had gesuggereerd. De keuze voor microservices versus 'klassieke' SOA is blijkens de beantwoording minder zwart/ wit dan gedacht. Overigens zijn sommige leveranciers zeer uitgesproken voorstander van een microservices benadering. Enkele leveranciers zien nog een rol voor een Enterprise Service Bus (ESB), maar de meeste leveranciers geven aan hiervoor geen plek meer te zien. In plaats daarvan noemen leveranciers nu een API-gateway, waarmee het ook mogelijk is om koppelvlakken naar meer traditionele systemen te realiseren.

5. Wat betreft ontwikkelproces en tooling, zijn er sterk uiteenlopende antwoorden, die de ervaring en preferentie van de leverancier reflecteren. De meeste leveranciers wijzen op gangbare ontwikkeltooling als Gitlab en gebruik van gangbare 'visual' ontwikkelomgevingen. De meeste leveranciers kiezen voor een Agile ontwikkelaanpak.

Een enkele leverancier kiest voor een 'no code' benadering.

Een enkele leverancier wijst op de wenselijkheid om user stories te re-engineeren uit de sourcecode van de bestaande applicatie.

6. De meeste partijen geven een implementatietijden aan van ordegrrootte van een jaar.
7. Wat betreft de invoeringsstrategie komen de leveranciers niet met een eensluidend advies. De meeste leveranciers kiezen voor een 'big bang' benadering, maar een significante minderheid kiest voor een gefaseerde migratie waarbij het oude en het nieuwe systeem nog een tijdlang naast elkaar bestaan. Een van de leveranciers geeft een periode aan voor gefaseerde migratie van 2 tot 5 jaar, maar deze wijkt hiermee ver af van de andere leveranciers.
8. Voor de borging van de continuïteit bij het beëindigen van de activiteiten door de leverancier, worden verschillende oplossingsrichtingen voorgestaan. Aan de ene kant zijn er leveranciers die een 'klassieke' escrowregeling voorstaan, waarmee SAB de beschikking krijgt tot de broncode van de programmatuur. Aan de andere kant zijn er leveranciers die vooral mikken op heel praktische oplossingen. Gedacht kan dan worden aan een situatie waarbij SAB de rechten heeft op de broncode en een werkwijze waarbij die broncode steeds actueel op een plaats in de cloud beschikbaar is, waar SAB ook toegang toe heeft (typisch Gitlab of soortgelijk).